

200 χρόνια από την Επανάσταση του 1821

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, σε συνεργασία και με τη Βιβλιοθήκη της Βουλής, κρίνοντας ότι ο εορτασμός των 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821 θα αποτελέσει μείζον γεγονός, αποφάσισε να προγραμματίσει από τώρα τις δράσεις του για το 2021 και να τις κατανείμει χρονικά στα προσεχή 4 έτη, ώστε η συμμετοχή του στον εορτασμό να αποτελέσει σημαντική συμβολή σε αυτόν αλλά και ευκαιρία προβολής του έργου του Ιδρύματος. Συγκεκριμένα, προγραμματίζονται τα ακόλουθα έργα:

Α. Ερευνητικά

i. Σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αθηνών

(α) Ανάθεση συγγραφής βιβλίου στην καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών κα Όλγα Κατσιαρδή, με θέμα τα αυστριακά αρχεία που σχετίζονται με την Ελληνική Επανάσταση. Η κα Κατσιαρδή έχει ήδη εντοπίσει και επεξεργαστεί το σχετικό – και κατά μεγάλο μέρος ανεξερεύνητο έως τώρα – υλικό, το οποίο και έχει συγκεντρώσει σε ειδική βάση δεδομένων. Υπολείπεται η συγγραφή του βιβλίου.

(β) Έρευνα στα οθωμανικά αρχεία που αναφέρονται στην Ελληνική Επανάσταση. Επιστημονικός υπεύθυνος θα είναι ο κ. Παρασκευάς Κονόρτας, αναπληρωτής καθηγητής του Πανεπιστήμιου Αθηνών. Τα πορίσματα της έρευνας θα δημοσιευθούν από το Ίδρυμα της Βουλής.

ii. Σε συνεργασία με το Πάντειο Πανεπιστήμιο

(α) Δημιουργία ψηφιακής βάσης δεδομένων από το Κέντρο Έρευνας Νεότερης Ιστορίας (ΚΕΝΙ), του Παντείου Πανεπιστημίου με θέμα Τόποι μνήμης για την Ελληνική Επανάσταση, 19ος-20ος αιώνας. Επιστημονική υπεύθυνη θα είναι η κα Χριστίνα Κουλούρη, καθηγήτρια του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας, του Παντείου Πανεπιστημίου. Στόχος του έργου είναι η συγκέντρωση πληροφοριών και λοιπού ιστορικού υλικού για τα σωζόμενα μνημεία της Ελληνικής Επανάστασης σε διάφορες πόλεις της επικράτειας.

iii. Σε συνεργασία με το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών

(α) Έρευνα με θέμα Αντιπρόσωποι των Εθνοσυνελεύσεων και Βουλευτικό: Βιβλιογραφική τεκμηρίωση. Στην έρευνα μετέχουν, εκτός του Ιδρύματος της Βουλής, η Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων και το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών. Υπεύθυνος του προγράμματος είναι ο κ. Λεωνίδας Καλλιβρετάκης, Διευθυντής Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών.

Β. Εκδοτικό Πρόγραμμα

(α) Σειρά «Κείμενα Μνήμης»

Διευθυντής σειράς θα είναι ο κ. Παντελής Μπουκάλας, συγγραφέας και δημοσιογράφος. Η σειρά περιλαμβάνει:

- Απομνημονεύματα/ημερολόγια

Πρόκειται για έκδοση ή επανέκδοση απομνημονευμάτων και ημερολογίων του 19ου αιώνα, βασιζόμενα στην προσωπική, άμεση γνώση και εμπειρία των συγγραφέων τους από τα γεγονότα που συναποτέλεσαν την

2

Επανάσταση του 1821. Θα προστεθούν προλογικά σημειώματα και εισαγωγική μελέτης για το συγγραφέα, το έργο και την τύχη του μετά την αρχική δημοσίευση. Πολλά από αυτά τα βιβλία δεν έχουν επανεκδοθεί ή επανεκδόθηκαν πρόχειρα, άλλα δε είναι προσπελάσιμα μόνο ψηφιακά. Μελετάται η έκδοση των ακόλουθων έργων:

- Ιωάννης Φιλήμων, Δοκίμιον ιστορικόν περί της Φιλικής Εταιρίας, εκ
 του Τυπογραφείου Θ. Κονταξή και Ν. Λουλάκη, εν Ναυπλία, 1834.
- Αρτέμιος Μ. Μίχος, Απομνημονεύματα της δευτέρας πολιορκίας του Μεσολογγίου (1825-1826), 1883.
- Χριστόφορος Περραιβός, Απομνημονεύματα πολεμικά, 1-2, Αθήνα 1836.
- Κανέλλος Δεληγιάννης, Απομνημονεύματα, εισαγωγή σχόλια Γ.
 Τσουκαλά, στη σειρά Απομνημονεύματα αγωνιστών του 21, τ. 1-3, Αθήνα 1957.
- Καλλίνικος. Κριτοβουλίδης, Απομνημονεύματα του περί αυτονομίας της Ελλάδος πολέμου των Κρητών, Αθήνα 1859
- Χρήστος Σ. Βυζάντιος, Ιστορία των κατά την Ελληνικήν Επανάστασιν εκστρατειών και μαχών κα των μετά ταύτα συμβάντων... Αθήνα 1870.

(β) Ανθολόγιο κλέφτικων τραγουδιών

Πρόκειται για έκδοση ενός ανθολογίου με μεταφράσεις κλέφτικων τραγουδιών στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, ιταλική και ρωσική γλώσσα, το οποίο θα μπορεί να προσφέρεται ως δώρο από τη Βουλή στους επισκέπτες της. Πρόκειται για μεταφράσεις του 19ου αιώνα από κορυφαίους ελληνιστές ή φιλέλληνες (Φωριέλ, Γκαίτε, Μύλλερ, Τομμαζέο, Ευλάμπιος). Την εισαγωγή προτείνεται να αναλάβει ο καθηγητής κ. Αλέξης Πολίτης και την επιμέλεια του ανθολογίου ο κ. Παντελής Μπουκάλας.

Γ. Συνέδρια

Στο πλαίσιο των δράσεων για την επέτειο των 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821 προγραμματίζεται η διοργάνωση των εξής συνεδρίων:

- Το απομνημόνευμα, ως ιστορική πηγή και οι χρήσεις του.
- Η Ελληνική Επανάσταση του 1821: οθωμανικά και αυστριακά αρχειακά τεκμήρια. Νέες προσεγγίσεις.
- Το 1821 και η Δημοκρατία.

Μελετάται ακολούθως η έκδοση των πρακτικών των συνεδρίων.